

УДК 378.147:811.112.2'243'36'38+004.9

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/100-31>

Юлія РІЗНИК,

orcid.org/0000-0002-5693-1061

старший викладач кафедри загального мовознавства та іноземних мов
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Полтава, Україна) howerla2015@gmail.com

РОЛЬ КОРПУСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОЇ ТА МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У НАВЧАННІ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена дослідженню ролі корпусних технологій у формуванні лексико-граматичної та мовленнєвої компетентності здобувачів освіти на заняттях з німецької мови. Актуальність дослідження зумовлена активним упровадженням цифрових інформаційних та комунікаційних технологій у навчальний процес і необхідністю пошуку ефективних методів навчання усного та писемного мовлення. У статті розкрито сутність поняття «корпусні технології» як методів комп'ютерної лінгвістики, що базуються на аналізі великих масивів автентичних текстів, та охарактеризовано основні етапи їх розвитку. Визначено дидактичний потенціал корпусних технологій для формування лексико-граматичної компетентності через роботу з колокаціями, граматичними конструкціями та частотністю мовних одиниць у природному мовленнєвому контексті. Обґрунтовано можливості корпусних інструментів DWDS, DeReKo та паралельного корпусу ParaRook – у розвитку навичок усного та писемного мовлення на заняттях з німецької мови. Підкреслено, що жоден словник чи граматики не здатні повністю відобразити реальне функціонування мови, і саме корпус текстів покликаний заповнити цю прогалину, надаючи педагогам і здобувачам освіти доступ до живого автентичного мовного матеріалу. Визначено дидактичний потенціал корпусних технологій для формування лексико-граматичної компетентності через роботу з колокаціями, граматичними конструкціями та частотністю мовних одиниць у природному мовленнєвому контексті. Описано прямий та непрямої підходи до використання корпусів у навчальному процесі, а також трьохетапну модель корпус-орієнтованих вправ: контекстуальне ознайомлення, формальне усвідомлення та продуктивне використання. Запропоновано конкретні вправи для різних рівнів мовної компетентності за шкалою CEFR (A2 – C1) із застосуванням корпусу DWDS. Зроблено висновок, що корпусний підхід принципово змінює характер навчальної взаємодії в аудиторії: здобувач освіти виступає дослідником мови, а викладач – координатором самостійної пошукової діяльності. Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці цілісної системи корпус-орієнтованих завдань для конкретних тем курсу німецької мови на різних освітніх рівнях.

Ключові слова: корпусні технології, лінгвістичний корпус, лексико-граматична компетентність, мовленнєва компетентність, усне мовлення, писемне мовлення, німецька мова.

Yuliia RIZNYK,

orcid.org/0000-0002-5693-1061

Senior lecturer at the General Linguistics and Foreign Languages Department
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
(Poltava, Ukraine) howerla2015@gmail.com

THE ROLE OF CORPUS TECHNOLOGIES IN DEVELOPING LEXICAL- GRAMMATICAL AND SPEECH COMPETENCE IN TEACHING ORAL AND WRITTEN COMMUNICATION IN GERMAN LANGUAGE CLASSES

This article examines the role of corpus-based technologies in developing the lexical-grammatical and communicative competence of students in German language classes. The relevance of this study stems from the active integration of digital information and communication technologies into the educational process and the need to identify effective methods for teaching oral and written communication. The article reveals the essence of the concept of «corpus technologies» as methods of computational linguistics based on the analysis of large corpora of authentic texts, and characterizes the main stages of their development from the 1960s to the present. The didactic potential of corpus technologies for developing lexical-grammatical competence through work with collocations, grammatical constructions, and the frequency of linguistic units in a natural speech context is identified. The potential of the corpus tools DWDS, DeReKo, and the parallel corpus ParaRook for developing oral and written language skills in German language classes is substantiated. It is emphasized that no dictionary or grammar book can fully reflect the actual functioning of language, and it is the text corpus that is designed to fill this gap by providing educators and learners with access to living, authentic language material. Direct and indirect approaches to using corpora in the educational process are described, as well as a three-

stage model of corpus-oriented exercises: contextual familiarization, formal awareness, and productive use. Specific exercises are proposed for various levels of language proficiency on the CEFR scale (A2 – C1) using the DWDS corpus. It is emphasized that corpus technologies facilitate the integration of a research-oriented approach into foreign language teaching, promote the individualization of the educational process, and enable the adaptation of teaching materials to the real communicative needs of learners. It is concluded that the corpus-based approach fundamentally changes the nature of classroom interaction: the learner acts as a language researcher, while the teacher serves as a coordinator of independent research activities. Prospects for further research lie in the development of a comprehensive system of corpus-oriented tasks for specific topics in German language courses at various educational levels.

Key words: corpus technologies, linguistic corpus, lexical-grammatical competence, communicative competence, spoken language, written language, German.

Вступ. Іноземна мова у сучасному освітньому просторі давно перестала бути лише навчальним предметом, адже вона є інструментом міжкультурної комунікації, професійної самореалізації та академічної мобільності. Саме тому якість підготовки здобувачів освіти з іноземних мов, зокрема німецької, набуває дедалі більшого значення в умовах євроінтеграції України. Водночас традиційні методи навчання, що спираються переважно на підручкові тексти та штучно сконструйовані приклади, не завжди здатні забезпечити достатній рівень автентичності мовного матеріалу та сформувати в здобувачів освіти реальне мовне чуття. У пошуку ефективних рішень сучасна лінгводидактика все активніше звертається до цифрових інструментів, серед яких особливе місце посідають корпусні технології. Застосування лінгвістичних корпусів дозволяє суттєво наблизити навчальний процес до живого мовлення, надавши здобувачам освіти доступ до мільярдів слів автентичних текстів різних жанрів і стилів. Саме тому дослідження ролі корпусних технологій у формуванні лексико-граматичної та мовленнєвої компетентності на заняттях з німецької мови є своєчасним і науково значущим.

Актуальність дослідження полягає в тому, сучасний етап розвитку лінгводидактики характеризується активним упровадженням цифрових інформаційних та комунікаційних технологій у навчальний процес, зокрема корпусних інструментів, які відкривають принципово нові можливості для формування іншомовної компетентності. Ні один словник чи граматика не здатні повністю описати мову, і саме текстовий корпус допомагає подолати цей недолік. Застосування корпусів у навчанні виходить за межі нормативної граматики й лексики – вони відкривають можливості для роботи з автентичним мовленням, фразеологізмами та стійкими сполуками.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та доведенні ролі корпусних технологій у формуванні лексико-граматичної та мовленнєвої компетентності здобувачів освіти

на заняттях з німецької мови. Крім того, важливо визначити методичні підходи до їх ефективного впровадження у навчання усного та писемного мовлення. Основними завданнями під час написання роботи є:

- розкриття сутності поняття «корпусні технології» та визначення основних етапів їх розвитку;
- визначення дидактичного потенціалу корпусних технологій у формуванні лексико-граматичної компетентності на заняттях з німецької мови;
- обґрунтування можливості корпусних інструментів у розвитку навичок усного та писемного мовлення;
- пропозиція щодо системи вправ із використанням корпусів для занять з німецької мови з урахуванням рівнів CEFR.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Фундаментальний внесок у розвиток корпусної лінгвістики як галузі прикладного мовознавства зробила В. В. Жуковська, яка у навчальному посібнику «Вступ до корпусної лінгвістики» систематизувала базові поняття галузі, охарактеризувала її мету та завдання, описала методи дослідження та показала теоретичне й практичне значення корпусів для навчання іноземної мови. Дослідниця також здійснила огляд способів застосування лінгвістичних корпусів у методиці навчання іноземних мов, що стало методологічною базою для подальших досліджень у цій галузі (Жуковська, 2013). Важливий внесок у дослідження лінгводидактичних можливостей корпусної лінгвістики зробила Г. І. Дідук-Ступ'як, яка у своїй праці «Лінгводидактичні можливості корпусної лінгвістики» визначила основні напрями використання корпусів у навчальному процесі (Дідук-Ступ'як, 2010: 105–109). Н. С. Саєнко дослідила корпусний підхід у навчанні іноземних мов у технічному університеті та підтвердила його ефективність для формування іншомовної компетентності (Саєнко, 2016: 142–151).

О. Черниш та Н. Панченко розглядають корпусну лінгвістику як самостійну галузь мовознавства та характеризують детальну типологію текстових корпусів, доводячи ефективність кор-

пусних технологій у міжмовному зіставленні лексичних одиниць (Черниш, Панченко, 2023: 94–98). В. В. Стрілець аналізує лінгводидактичні можливості корпусних технологій для формування компетентності у письмовому перекладі та доводить, що використання корпусів сприяє формуванню білінгвальної, текстотипологічної, операціональної та інформаційно-технологічної компетенцій, а також допомагає виявити колокаційний профіль лексики та лексико-граматичні зв'язки (Стрілець, 2019: 205–208).

С. Січкарь розмежовує прямий та непрямий підходи до використання корпусів та окреслює чотири основні напрями їх застосування у навчанні: граматики, лексики, читання та письмо (Січкарь, 2022: 125–129). М. Надутенко та М. Надутенко обґрунтовують метод корпусних технологій як один із ключових методів сучасних цифрових лінгвістичних досліджень (Надутенко, Надутенко, 2022: 56–64). О. Горохова обґрунтовує лінгводидактичні орієнтири застосування корпусних технологій у навчанні мови як іноземної та доводить, що корпусний підхід сприяє розвитку лексичної та граматичної компетенцій (Горохова, 2025: 61–66). В. Степанов та А. Могилюк подають триетапну модель корпус-орієнтованих вправ із урахуванням рівнів CEFR від A2 до C1 (Степанов, Могилюк, 2025: 63–75). У контексті методики навчання саме німецької мови Л. Я. Зєня здійснює ретроспективний аналіз наукових досліджень за спеціальністю «теорія і методика навчання: германські мови» (1991–2022) та констатує, що формування лексичної й граматичної компетентності, а також компетентності в говорінні й читанні є наскрізною проблемою германістики (Зєня, 2023: 67–84). Водночас питання комплексного використання корпусних технологій безпосередньо для формування лексико-граматичної та мовленнєвої компетентності на заняттях із німецької мови залишається недостатньо висвітленим, що й зумовлює наукову новизну пропонованої розвідки.

Методологія дослідження базується на комплексному поєднанні загальнонаукових і спеціальних методів. Теоретичну основу складають положення сучасної лінгводидактики, корпусної лінгвістики та компетентісний підхід до навчання іноземних мов. У процесі дослідження використано такі методи: метод аналізу (для опрацювання наукової літератури з проблем корпусної лінгвістики та методики навчання німецької мови); описовий метод (для характеристики типів корпусів і корпусних інструментів, відповідних для навчального процесу); метод корпусного аналізу (для виявлення закономірностей функціонування

лексико-граматичних одиниць у автентичних текстах корпусів DWDS, DeReKo та Sketch Engine); порівняльно-зіставний метод (для порівняння ефективності корпусного та традиційного підходів у формуванні мовленнєвої компетентності); метод педагогічного моделювання (для розроблення системи вправ і методичних сценаріїв занять із використанням корпусних технологій).

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасний етап розвитку лінгводидактики характеризується активним впровадженням цифрових інформаційних та комунікаційних технологій у навчальний процес. Це зумовлює необхідність переосмислення традиційних підходів до навчання іноземних мов. Особливої актуальності в цьому контексті набуває застосування корпусних технологій. Корпусні технології можна описати, як методи комп'ютерної лінгвістики, що базуються на аналізі великих масивів текстів (корпусів) для дослідження мови, навчання, перекладу та термінологічного аналізу. Як зазначають дослідники, корпусні технології є потужним засобом для накопичення лінгвістичного матеріалу, що активно використовуються у зарубіжній та українській лінгвістиці завдяки внеску таких учених, як С. Бук, І Бублик, В. Колкунова та інших. При цьому важливо підкреслити, що корпусні технології у лінгвістиці як напрямок почали активно розвиватися у 60-х роках ХХ століття у зв'язку з інтенсивним розвитком комп'ютерних технологій, що дозволило за короткий термін збирати великі масиви лінгвістичних даних (Січкарь, 2022: 125–129).

Водночас застосування корпусних технологій у навчанні іноземних мов виходить далеко за межі вивчення нормативної граматики та лексики. В. Степанов та А. Могилюк підкреслюють, що різноманітність типів корпусів – монолінгвальних, білінгвальних, паралельних та спеціалізованих – зумовлена потребами як фундаментальної, так і прикладної лінгвістики та дидактики, що дозволяє адаптувати корпусний матеріал до конкретних навчальних цілей (Степанов, Могилюк, 2025: 63–75).

У контексті навчання іноземної мови Т. О. Горохова виокремлює три способи використання корпусів у навчанні мови: створення навчальних матеріалів на основі даних корпусів, добір ілюстративних прикладів із корпусів текстів та виконання вправ і завдань із використанням даних корпусу, що разом утворюють методичну систему поступового залучення студентів до корпусного аналізу (Горохова, 2025: 61–66).

Для навчання саме німецької мови дослідники виділяють такі основні корпусні ресурси, що є загальнодоступними в мережі Інтернет:

1. DWDS (Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache) – цифровий словник і корпус німецької мови, що містить понад 1 млрд слів, організований у підкорпуси за жанрами та епохами. Ресурс надає доступ до конкордансу, профілю слова (Wortprofil), частотної кривої (Wortverlaufskurve) та корпусних прикладів, що робить його особливо зручним для навчальних цілей.

2. DeReKo (Deutsches Referenzkorpus) – найбільший корпус сучасної писемної німецької мови, що налічує понад 3,9 млрд слів і щороку поповнюється на 300 млн слів.

3. ParaRook – паралельний корпус, що містить тексти українською мовою та їхні переклади, зокрема україно-німецьку мовну пару, що є особливо цінним для вітчизняних студентів (Горохова, 2025: 61–66).

Для розвитку навичок усного мовлення корпуси дозволяють працювати з автентичними розмовними формулами, дискурсивними маркерами та стійкими виразами, які носії мови реально використовують у спілкуванні. Особливо цінними є підкорпуси розмовного мовлення у DWDS, що містять транскрибовані усні тексти. Варто розглянути конкретний приклад: викладач завантажує з DWDS 10 автентичних речень із дискурсивними маркерами: «allerdings», «jedoch», «dennoch» «einerseits... andererseits»; здобувачі освіти аналізують контексти вживання кожного маркера та виявляють відмінності між ними індуктивним шляхом; на основі знайдених прикладів, ті хто навчається, будують власні усні висловлювання за запропонованою темою, використовуючи вивчені маркери.

Такий індуктивний підхід, коли здобувач освіти сам виявляє мовні закономірності з корпусу – є ключовою особливістю корпусного навчання і особливо ефективний для розвитку навичок зв'язного усного мовлення.

Для навчання письма корпуси слугують довідковим матеріалом при створенні власного письмового висловлювання, допомагають засвоювати шаблони писемного мовлення та розвивати навички використання граматичних конструкцій і лексичних одиниць у різних жанрах письма (Січкар, 2022: 125–129). Розглянемо конкретний приклад для занять з німецької мови з завданням написати лист: студенти отримують завдання написати офіційного листа-запиту (Anfrageschreiben); перед написанням вони здійснюють пошук у DWDS або DeReKo за ключовими фразами: «hiermit möchte

ich», «mit freundlichen Grüßen»; на основі корпусних прикладів студенти складають список типових конструкцій офіційного листа та використовують їх у власному тексті; після написання студенти перевіряють вживання конкретних слів і зворотів через конкорданс і за потреби коригують свій текст; цей підхід реалізує триетапну модель корпус-орієнтованих вправ: контекстуальне ознайомлення – формальне усвідомлення – продуктивне використання (Степанов, Могильник 2025: 63–75).

Адаптація корпусних вправ до рівня мовної компетентності є обов'язковою умовою ефективного навчання:

Рівень A2 – робота з готовими корпусними прикладами, які підготував викладач. Наприклад: знайти у наданих реченнях із DWDS дієслова руху («gehen», «fahren», «fliegen») та визначити їхній відмінок керування;

Рівень B1 – B2 – самостійний пошук студентами колокацій і граматичних конструкцій у DWDS. Наприклад: знайти 5 прикладів уживання прийменника «wegen + Genitiv» та 5 прикладів «wegen + Dativ», порівняти контексти та зробити висновок;

Рівень C1 – стилістичний аналіз та дослідницькі проекти. Наприклад: дослідити через «Wortverlaufskurve» у DWDS, як змінювалась частотність слова «Heimat» у різні десятиліття XX–XXI ст., та підготувати усний виступ з аналізом результатів.

Важливо наголосити, що корпусний підхід рекомендується застосовувати починаючи з рівня B1, коли здобувачі освіти вже мають сформований базовий лексичний мінімум і розуміння граматичної будови мови (Горохова, 2025: 61–66).

Висновки. Таким чином, проведене дослідження підтвердило, що корпусні технології є ефективним лінгводидактичним інструментом для формування лексико-граматичної та мовленнєвої компетентності здобувачів освіти на заняттях з німецької мови. Використання корпусних ресурсів DWDS, DeReKo та ParaRook забезпечує автентичність навчального матеріалу, а реалізація триетапної моделі корпус-орієнтованих вправ із урахуванням рівнів CEFR (A2 – C1) сприяє поступовому залученню здобувачів до самостійної дослідницької роботи з мовним матеріалом.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці цілісної системи корпус-орієнтованих завдань для конкретних тем курсу німецької мови на різних освітніх рівнях, а також у вивченні питання підготовки викладачів до систематичного використання корпусних технологій у навчальному процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горохова Т. О. Сучасні корпусні технології в навчанні української мови як іноземної. *Професійно-прикладні дидактики*, 2025 р., С. 61–66. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/51870/1/T_Horokhova_PPD_1_FUFKM.pdf
2. Дідук-Ступ'як Г. І. Лінгводидактичні можливості корпусної лінгвістики. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гна-тюка. Сер. Педагогіка*, 2010 р., С. 105–109. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/118>
3. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики : навчальний посібник, 2013 р. URL: https://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
4. Зеня Л. Я. Методика навчання німецької мови й культури: ретроспективний погляд на динаміку розвитку наукових досліджень (1991–2022 рр.). *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*, 2023 р. Вип. 38., С. 67–84. URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/78787878/7274/284554-%d0%a2%d0%b5%d0%ba%d1%81%d1%82%20%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%96-657196-1-10-20230721.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Надутенко М., Надутенко М. Методи цифрових лінгвістичних досліджень: корпусні технології та штучний інтелект. Міжнародна наукова конференція «Актуальні питання сучасної лінгвістики», 2022 р., С. 56–64. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c7db7b06-3021-4a52-b6bf-c31593a6c203/content>
6. Саєнко Н. С. Корпусний підхід у навчанні іноземних мов у технічному університеті. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2016 р., С. 142–151. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=pednauk_2016_1_22
7. Січкач С. Використання корпусних технологій у підготовці студентів філологів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 52, том 3, 2022 р. С. 125–129. URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/52_2022/part_3/52-3_2022.pdf#page=125
8. Степанов В., Могильник А. Потенціал корпусних технологій у вивченні фразеологізмів та сленгізмів. *Філологічні трактати*. Вип. 17, 2025 р., С. 63–75. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2dac6106-2e87-492e-b70b-d8b54472046e/content>
9. Стрілець В. В. Можливості корпусних технологій для формування компетентності в письмовому науково-технічному перекладі. *Молодий вчений*. Вип. 5, 2019 р. С. 205–208. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.1/61.pdf>
10. Черниш О., Панченко Н. Сучасні корпусні технології у створенні електронного словника. *Проблеми гуманітарних наук. Серія «Філологія»*. 2023. Вип. 53. С. 94–98. URL: <https://filol.dspu.in.ua/index.php/filol/article/view/352/336>

REFERENCES

1. Gorokhova, T. O. (2025). Suchasni korpusni tekhnolohii v navchanni ukraïnskoi movy yak inozemnoi. *Profesii-no-prykładni dydaktyky*. [Modern Corpus-Based Technologies in Teaching Ukrainian as a Foreign Language] *Profesii-no-prykładni dydaktyky*. pp. 61–66. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/51870/1/T_Horokhova_PPD_1_FUFKM.pdf [in Ukrainian].
2. Diduk-Stupiak, H. I. (2010). Linhvodydaktychni mozhlyvosti korpusnoi linhvistyky. [The Pedagogical Potential of Corpus Linguistics] *Naukovi zapysky TNPU im. V. Hnatiuka. Ser. Pedahohika*, pp. 105–109. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/118> [in Ukrainian].
3. Zhukovska, V. V. (2013). Vstup do korpusnoi linhvistyky: navchalnyi posibnyk. [Introduction to Corpus Linguistics: a textbook] URL: https://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf [in Ukrainian].
4. Zienia, L. Ya. (2023). Metodyka navchannia nimetskoï movy y kultury: retrospektyvnyi pohliad na dynamiku rozvytku naukovykh doslidzhen (1991–2022 rr.). [Methods of Teaching German Language and Culture: A Retrospective Look at the Evolution of Scholarly Research (1991–2022)] *Visnyk KNLU. Serii Pedahohika ta psykhohihiia*, Vyp. 38., pp. 67–84. URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/78787878/7274/284554-%d0%a2%d0%b5%d0%ba%d1%81%d1%82%20%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%96-657196-1-10-20230721.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukrainian].
5. Nadutenko, M., Nadutenko, M. (2022). Metody tsyfrovyykh linhvistychnykh doslidzhen: korpusni tekhnolohii ta shtuchnyi intelekt. [Methods of Digital Linguistic Research: Corpus Technologies and Artificial Intelligence] *Mizhnarodna naukova konferentsiia «Aktualni pytannia suchasnoi linhvistyky»*, pp. 56–64. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c7db7b06-3021-4a52-b6bf-c31593a6c203/content> [in Ukrainian].
6. Saienko, N. S. (2016). Korpusnyi pidkhid u navchanni inozemnykh mov u tekhnichnomu universyteti. [The Corpus Approach to Foreign Language Teaching at a Technical University] *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, pp. 142–151. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=pednauk_2016_1_22 [in Ukrainian].
7. Sichkar, S. (2022). Vykorystannia korpusnykh tekhnolohii u pidhotovtsi studentiv filolohiv. [The Use of Framework Technologies in the Training of Language and Literature Students] *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp 52, tom 3, pp. 125–129. URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/52_2022/part_3/52-3_2022.pdf#page=125 [in Ukrainian].
8. Stepanov, V., Mohylnyk, A. (2025). Potentsial korpusnykh tekhnolohii u vyvchenni frazeolohizmiv ta slenkhizmiv. [The Potential of Corpus Technologies in the Study of Idioms and Slang] *Filolohichni traktaty*. Vyp 17, pp. 63–75. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2dac6106-2e87-492e-b70b-d8b54472046e/content> [in Ukrainian].
9. Strilets, V. V. (2019). Mozhlyvosti korpusnykh tekhnolohii dlia formuvannia kompetentnosti v pysmovomu naukovu-tekhnichnomu perekladii. «Molodyi vchenyi». [The Potential of Corpus Technologies for Developing Competence

in Scientific and Technical Translation] *Molodyi vchenyi*. Vyp. 5, pp. 205–208. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.1/61.pdf> [in Ukrainian].

10. Chernysh, O., Panchenko, N. (2023). Suchasni korpusni tekhnolohii u stvorenni elektronnoho slovnyka. [Modern Corpus Technologies in the Creation of Electronic Dictionaries] *Problemy humanitarnykh nauk. Seriya «Filolohiia»*. Vyp. 53, pp. 94–98. URL: <https://filol.dspu.in.ua/index.php/filol/article/view/352/336> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 16.06.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.07.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.08.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

